

**Натисніть тут, щоб
купити книгу на сайті
або замовляйте за телефоном:
(0352) 51-97-97, (067) 350-18-70,
(066) 727-17-62**

Джеймс Гедлі Чейз

РЕКВІЄМ БЛОНДИНКАМ

 BOGDAN

Серію «Чейзіана» засновано 2017 року

James Hadley Chase
Blonde's Requiem

Blonde's Requiem © Hervey Raymond, 1946

Переклала Ірина Бондаренко

*В невеличкому американському містечку одна за
одною зникає четверо дівчат. Усі вони блондинки.
Це відбувається напередодні виборів мера міста.
На посаду мера є кілька претендентів – недавній
промисловий магнат Вулф, колишній картяр
Старкі – людина шефа поліції Мейсі, та власник
похоронного бюро Еслінгер. Що сталося із
дівчатами? Це викрадення чи вбивства?
І чи причетні до зникнень претенденти
на посаду мера? За цю заплутану справу
береться столичний детектив Марк Сп'юек.
Він дізнається дивовижні речі...*

*Охороняється законом про авторське право.
Жодна частина цього видання не може бути відтворена
в будь-якому вигляді без дозволу автора чи видавництва.*

Навчальна книга – Богдан, просп. С. Бандери, 34а,
м. Тернопіль, 46002, тел./факс (0352) 52-06-07; 52-05-48
office@bohdan-books.com www.bohdan-books.com

Збут: (0352) 43-00-46, (050) 338-45-20

Книга поштою: (0352) 51-97-97, (067) 350-18-70, (066) 727-17-62
mail@bohdan-books.com

м. Київ: (044) 296-89-56; (095) 808-32-79, nk-bogdan@ukr.net

РОЗДІЛ ПЕРШИЙ

Одного погляду на Кренвіль було цілком достатньо. Я їхав головною вулицею міста, і крізь відчинені вікна мого «паккарда» долинав сморід бруду та помиїв. Далеко попереду височіли цегляні комини ливарних цехів, що здіймалися просто в небо. Вони випльовували чорний дим, який закоптив усе довкола жовтуватою кіптявою.

Відчув непоборну відразу до міста, яке мені відразу не сподобалося.

Перший же поліцейський, якого я зустрів, був неголений, і на його кітелі бракувало двох гудзиків. Другий, котрий регулював рух, тримав у роті сигару.

Завалені сміттям тротуари були залюднені. На перехрестях товклися групки чоловіків. Дехто читав газети, а інші намагалися підглянути написане. Заклопотані жінки, втиснувши голови в плечі, швидко їх проминали. Крамниці неначе спорожніли; навіть власники барів повисипали на сонце. Не варто й говорити, що Кренвіль гудів, мов розтривожений вулик, від ледь стримуваного гніву та збудження. Я зрозумів це, ледь поглянувши на людей.

Пригальмував біля аптеки, і, скориставшись тамтешнім телефоном, подзвонив Льюїсу Вулфу. Повідомив, що вже на місці.

— Тоді їдьте сюди. — Це був тон людини, яка звикла, щоби все було так, як вона хоче. Голос був хрипкий і нетерплячий.

— Виїжджайте з міста і на світлофорі поверніть направо, а потім проїдьте ще з милю.

Я відповів, що скоро буду, і вийшов з аптеки. Біля мого авта зібрався натовп роззяв. Спершу я не зрозумів, чому. Коли почав проштовхуватися через юрмище, почув, як хтось сказав:

— Це детектив із Нью-Йорка!

Я швидко поглянув у той бік через плече, але не зупинився.

Там стояла групка хворобливих на вигляд, жалюгідних, брудних, втомлених та розлючених людей. Чолов'яга з великим кадиком промовив:

— Якщо в тебе є клепки в голові, ти негайно заберешся звідси!

Я був ошелешений, що він отак говорить зі мною.

Поміж чоловіків пронісся якийсь гомін. Вони наблизилися до мене, і вигляд у них був такий, наче вони хочуть мене відгамселити.

Я швидко відчинив машину і прослизнув на водійське сидіння.

Чолов'яга з кадиком просунув неголене обличчя у вікно мого авта.

— Звалюй звідси, чистоплюю! — сказав він твердо. — Ти нам тут непотрібний!

Я завів двигун.

— Не хвилюйся ти так! — примирливо сказав я, хоча мені дуже хотілося заїхати йому в пику, і повільно рушив. У бічне дзеркало бачив, як усі вони пильно дивляться мені услід.

Відчув, що аж спітнів — однак я прибув сюди не для того, щоби битися з усілякими волоцюгами. У мене були трохи інші плани.

Будинок Вулфа я знайшов доволі легко. Він був такий великий, що я просто не міг його проминути. Від будинку до дороги спускався прекрасний зелений газон — завбільшки чи не в півакра. Пішохідна доріжка та під'їзна алея були широкими, а розквітлі кущі обабіч були варті того, щоби на них поглянути.

Залишивши машину на дорозі, я піднявся галявиною нагору, ступив під навіс портика з гострим дахом та подзвонив у двері. Служник — вельми спостережливий чоловік років п'ятдесяти, котрий безшумно виріс на порозі — провів мене в кабінет Вулфа. Це було щось! На стінах, оздоблених фресками, висіли гобелени; ковані залізні решітки за високими французькими вікнами імітували балкони; важкі дубові різьблені крісла стояли довкруг масивного мармурового столу із гнучими ніжками. Тридцять років тому це, мабуть, була справді вражаюча кімната.

Вулф сидів біля вікна, чекаючи на мене. Він був огрядний та гладкий. Голова його була майже ідеально круглою під копицею коротко стриженого сивого волосся. Своім гачкуватим носом та тонкою, жорсткою лінією рота він нагадав мені восьминога. Його безбарвні очиці обмацали мене, однак він не промовив ані слова.

— Я телефонував вам п'ять хвилин тому, — сказав я. — Я детектив нью-йоркського Бюро міжнародних розслідувань. Ви просили, щоби надіслали когось, хто міг би вам допомогти.

— Це ви так кажете, — гаркнув він, дивлячись на мене з підозрою, — але звідкіля мені знати, що ви дійсно звідти?

Я подав йому своє посвідчення детектива. Воно було розроблене самим полковником Форсбергом, моїм шефом, спеціально для таких недовірливих та дратівливих клієнтів, як Вулф. Картка була зроблена добротно. Зверху на ній розміщувався герб із написом «Міжнародні розслідування»; всередині були моя фотографія і персональні дані — з відбитками пальців включно — ще й підписана генеральним прокурором Нью-Йорка.

Вулф довго розглядав моє посвідчення. Можливо, він отримував задоволення від того, що я стою отак перед ним.

— Сподіваюсь, воно справжнє, — пробурмотів він нарешті і недбало кинув його мені. — Чи відомо вам, чому ви тут?

Я відповів, що це мені невідомо.

Він поправив золотий ланцюжок на годиннику і показав рукою на одне з крісел.

— Сідайте.

Я вибрав найзручніше крісло в кімнаті, підтягнув його до Вулфа та із задоволенням випростав ноги. Кілька хвилин він мовчки дивився у вікно. Не знаю, у чому полягала його тактика, та вона виявилась невдалою. Я безмовно спостерігав за ним, вичікуючи.

— Бачите це? — зненацька гаркнув він, тицяючи у щось за вікном.

Я простежив за його рукою і змушений був нахилитися, щоби помітити купу димарів удалині.

— Це все було моє.

Не знав, співчувати йому чи вітати, а тому промовчав.

— Я управляв цим двадцять років. Усе це було моє — до останнього гвинтика. Минулого місяця я все полишив, — його обличчя при цих словах якось зразу обвисло, тож я змушений був щось буркнути у відповідь.

Здається, мої слова його розлютили.

— Такий молокосос, як ви, нездатний цього зрозуміти, — поспішно додав він, і його водянисті очі зблиснули. — Я працював там по дванадцять годин щодня двадцять років поспіль — і тепер мені цього не вистачає.

Я відповів, що, здається, тепер його розумію.

Він оперся на підлокітник крісла.

— Вже через три дні, як полишив роботу, я мало не збожеволів від нудьги. Знаєте, чим я маю намір тепер зайнятися?

Він нахилився вперед і на його обличчі читалося збудження.

— Я хочу стати мером цього клятого містечка і сколихнути його, як слід.

Мене би не здивувало, навіть якби він виявив намір стати хазяїном Білого дому.

— Однак є ще два кандидати, — додав він із похмурою ноткою в голосі. — Вибори за місяць. І в мене є лише три тижні, щоб віднайти тих зниклих дівчат.

Я не розумів, про що він говорить.

— Яких зниклих дівчат?

Він нетерпляче махнув рукою.

— Не пам'ятаю їхніх прізвищ — моя секретарка ознайомить вас із деталями. Словом, пропало троє дівчат. Еслінгер і Мейсі скористаються їхнім зникненням, щоби додати собі голосів. Я щедро заплатив Форсбергу — і я вам не заздрю, якщо ви не впораєтесь із завданням.

Зі мною таке не спрацьовувало. Та я вже бачив, що він не той, хто вникатиме в деталі. Тож просто сидіти тут і слухати його — марнування часу.

— Здається, мені краще поговорити з вашою секретаркою, — промовив я, підводячись.

— Так, вона вам все розповість, — і він енергійно хитнув головою у відповідь. — Тільки пам'ятайте, що я планую стати мером цього містечка. А коли я вже чогось хочу, то я це отримую. Затямили?

Звісно ж, я затямив.

Він подзвонив, і на порозі з'явилась дівчина років дев'ятнадцяти-двадцяти — маленька, худенька й налякана. Вона була в окулярах і вигляд мала такий, що її дуже хотілося підгодувати.

— Це детектив, — муркнув їй Вулф. — Забери його з собою і розкажи все, що він захоче знати.

Вона з цікавістю оглянула мене і попрямувала до дверей.

Я підвівся.

Вулф додав:

— Пам'ятайте, що я вам казав — мені потрібні результати! І не приходьте сюди доти, поки не матимете, що сказати.

Я відповів, що вже скоро зможу дещо вияснити і вийшов з кімнати услід за дівчиною. Вона провела мене крізь хол у кімнатку, яка, вочевидь, слугувала їй офісом.

— Я — Марк Сп'юек, — відрекомендувався я, коли вона зачинила двері. Сподіваюсь, що не надто відволік вас від роботи!

Дівчина знову зацікавлено поглянула на мене. Можливо, вона ніколи раніше не бачила детектива.

— То що б ви хотіли знати? — перепитала вона, обходячи свій стіл.

Я присів на незручний стілець. У цій кімнаті комфортом і не пахло.

— Містер Вулф написав листа моєму шефові, полковнику Форсбергу, долучив чек і попросив залагодити для нього одну справу. Але він не повідомив, яку саме. Нею займатимусь я, тож хотів би знати, про що йдеться.

— Тоді мені доведеться викласти все, що трапилося.

— Еге ж.

— Приблизно місяць тому, — почала вона тихим, монотонним голосом, — у місті зникла дівчина, яку звали Люсі Мак-Артур. Її батько працює в аптеці на розі Сідней та Мюррей-стріт. За кілька днів по тому зникла ще одна дівчина. Вона була донькою двірника на прізвище Денгейт. Ще за тиждень пропала третя дівчина, Джой Кунц. Містер Вулф пішов до шефа поліції Мейсі, щоб з'ясувати, як проходить розслідування. Ви ж бачите, що в місті дуже неспокійно. Батьки молодих дівчат, природно, дуже стурбовані, а місцева преса натякає на якогось серійного вбивцю.

Після візиту містера Вулфа поліція врешті зайнялася цією справою. Вони обшукали всі покинуті будинки у Кренвілі та в одному з них знайшли черевик, який належав Джой Кунц. Більше їм нічого не вдалося знайти. Досі в них нема жодної версії. Але знайдений черевик викликав паніку в місті. Містер Вулф подумав, що слід долучити до розслідування професіоналів — саме тому ви й тут.

Вона урвала розповідь і провела пальцями по столу, залишивши відбитки на полірованій поверхні.

— Це хоч щось прояснює, — сказав я, захоплюючись тим, як чітко та ясно вона все виклала. — А хто такий Еслінгер?

— Власник похоронного бюро.

Вона промовила це, не зводячи з мене очей. — Він також балотується в мери.

— Власник похоронного бюро? — я не зміг приховати здивування.

Коли ж вона на це ніяк не зреагувала, я спитав:

— А які у вашого боса шанси стати мером?

— Гадаю, що дуже великі. Робітники його люблять, — мені здалося, що я вловив в її голосі натяк на те, що й вона його любить. Втім, не був у цьому впевнений.

Так чи інакше, я не міг уявити, щоби робітники могли бути прихильними до Вулфа, але свої міркування залишив при собі.

— Отже, містер Вулф думає, що коли він знайде дівчат, то його популярність зросте і він стане мером, чи не так?

Вона кивнула:

— Щось таке.

— А що каже на це Еслінгер?

— Він розпочав власне розслідування.

Я був дещо здивований.

— А хто працює на нього?

— У Кренвілі є власний детектив, — сказала вона. — Містер Еслінгер не хотів, щоб у цю справу були замішані сторонні.

Я гостро глянув на неї.

— Звучить так, ніби ви з ним погоджуєтесь.

Дівчина почервоніла і сказала:

— Мої особисті думки тут нікого не цікавлять.

Доволі довго я дивився на неї, а потім запитав:

— А чому містер Вулф сам не звернувся до того вашого детектива?

Вона міцно стиснула губи.

— Бо він не дуже довіряє жінкам. Річ у тім, що місцевим детективним бюро заправляє жінка.

Це було доволі несподівано і прозвучало не надто заспокійливо й для мене — бо я й сам не дуже довіряю жінкам. На мить я замислився, а потім спитав:

— А що з цього приводу думає поліція?

— Вони не допомагатимуть ані містерові Вулфу, ані містеру Еслінгеру. У шефа поліції Мейсі — власний кандидат.

Я засміявся.

Вона була вже не такою церемонною, однак все ще не підводила очей.

— Так, все це доволі складно, — визнала секретарка. — Шеф поліції Мейсі хоче бачити мером свою людину — Рубі Старкі, тож розпочав власне розслідування.

— А хто такий Старкі?

Вона хитнула головою.

— Боюся, я небагато про нього знаю — лише те, що він картяр; тож не думаю, що це вдала кандидатура на посаду мера.

— Ну, це вже щось — якщо зважити на те, що ви про нього нічого не знаєте, — сказав я з посмішкою. — А як щодо тих дівчат? Не ангелами ж вони були?

— Вони просто зникли — оце й усе. І поки що нічого про них не відомо.

— Зрозуміло.

Щоб хоч якось розслабитися, я запалив сигарету. Справа видавалася страшенно заплутаною.

— Тож підсумуймо: щоби знайти дівчат, розпочато три різні розслідування. Вулф, Еслінгер та Мейсі знають, що хто тих дівчат знайде, той і матиме найкращий шанс стати мером. Сумнівно, що поліція мені якось допоможе, і навряд чи я буду популярним у Кренвілі, бо я тут чужий. Детектив Еслінгера матиме підтримку міста, але не поліції. Все вірно?

Дівчина ствердно кивнула.

Я згадав натовп чоловіків, який нещодавно оточив мою машину. Мабуть, я чудово проведу тут час.

— Напруга в місті зростає, чи не так?

— Людей турбує те, що досі нічого не зроблено. Минулої ночі в місцевому відділку поліції навіть побили вікна.

Вона говорила про це на диво спокійно.

І я подумав, що коли не буду обережним, то вони тут легко скрутять мені шию.

— Чи не можете ви дати мені імена та адреси всіх людей, котрих щойно згадували?

Дівчина відчинила шухляду стола і витягла звідти аркуш паперу.

— Я передбачила, що вам це знадобиться.

Я подякував їй і сховав аркуш у кишеню.

— Піду трохи розімнуса, — сказав я, підводячись. — Можливо, за кілька днів мені вдасться щось розкопати для містера Вулфа.

Раптом вона поглянула мені просто у вічі. Мене приголомшив її погляд: там читалась ненависть! Працюючи на Вулфа, вона була на боці Еслінгера! З таким босом, як Вулф, я її не засуджував, та все одно це стало для мене несподіванкою. Я усвідомив, як важко мені буде.

— Де би я міг залишити свою машину?

Вона здивувалася.

— Залишити машину? — перепитала вона.

— На ній нью-йоркські номери. Здається, вони тут не вельми популярні. Дехто вже мені про це натякнув.

На мить на її обличчі промайнуло задоволення, але потім вона знову опанувала себе.

— Ви можете залишити її за рогом будинку, в гаражі. Там достатньо місця.

Я подякував.

— Забув запитати ваше ім'я, — спитав я уже коло дверей.

— Вілсон.

Вона почервоніла й знітилася.

— Ви дуже допомогли мені, міс Вілсон! — сказав я. — Сподіваюсь, я не надто багато часу у вас забрав.

Вона відповіла, що ні, й підтягнула до себе друкарську машинку.

* * *

Я замовив собі номер в готелі «Істерн» на Мейн-стріт, залишив там речі та знову вийшов на розпечену вулицю. Узяв таксі до аптеки, в якій працював Мак-Артур.

Здавалося, таксист дочекатися не міг, поки мене спекається — він навіть проїхав на червоне світло, незважаючи на те, що в якомусь ярді від нас стояв регулювальник-поліцейський. Той навіть не повернув голови у наш бік. І я подумав, що шеф поліції Мейсі — геть тупий чоловіч'яга.

Через чотири хвилини карколомної їзди ми опинились на похмурій, брудній вулиці, облямованій багатоквартирними будинками, де здавалось житло в оренду. Металеві пожежні сходи вилися уздовж будинків нагору, і на цих сходах стояли чи сиділи групами чоловіки та жінки. Їхні обличчя як по команді повернулись на звук таксі. Деякі жінки крикнули щось своїм чоловікам крізь відчинені кватирки — аби ті нічого не пропустили.

Я вже знав, що зробив помилку, приїхавши сюди на таксі. Тож звелів водієві зупинитись, не доїжджаючи до названого будинку.

— Адреса, яка вам потрібна, он там, — сказав він, пригальмовуючи.

Я попросив таксиста проїхати трохи далі, і той, сердито глянувши на мене через плече, проїхав уперед. Наприкінці вулиці він повернув наліво, і я звелів йому зупинитися. Дав йому п'ятдесят центів і вийшов з машини до того, як він спромігся щось сказати. Обійшов квартал, даючи можливість роззявам трохи заспокоїтися.

Тоді неквапно пішов вулицею, що вела до помешкання Мак-Артура.

Увесь час відчував, що мене проводжають поглядами. Я йшов, не підводячи очей, однак знав, що ті розтелепи гадають, хто я такий і для чого тут вештаюся. Це — найгірша частина роботи в такому маленькому містечку, як Кренвіль. Усі знають один одного і чужинець тут — як більмо в оці.

Потрібний мені будинок виявився п'ятиповерховою будівлею на середині вулиці. Я був радий якнайшвидше зайти в під'їзд — подалі від цікавих очей. Внизу висіли чотири поштові скриньки — квартира Мак-Артура знаходилась на третьому поверсі.

Я піднявся сходами. Доріжки на них не було, однак східці були чисті. В під'їзді витав затхлий запах їжі, та загалом тут було не так вже й гидко.

Я постукав у двері квартири на третьому поверсі й трохи зачекав.

Двері відчинив неголений чоловічок у сорочці без комірця, зім'ятих штанях та домашніх капцях. Його худе, жовте обличчя було сумним.

— Що вам треба? — запитав він, дивлячись на мене крізь товсті скельця окулярів.

— Містере Мак-Артур?

Він кивнув. Я бачив, що його здивувало, коли його назвали «містер». Вигляд у нього був такий, наче йому багато чого довелось зазнати в житті.

— Це стосується вашої доньки, — обережно промовив я, пильно вдивляючись у нього.

Страх і надія зблинули в його очах одночасно, і він змушений був опертися об одвірок.

— Її... її знайшли? — з надією запитав він.

— Ще ні, — і зробив крок уперед. — Хотів би зайти на хвильку.

На його обличчі читалося розчарування, але він пропустив мене.

— Тут не прибрано, — пробурмотів він, наче вибачаючись. — Я не можу думати про порядок тепер, коли усе це звалилось на мене.

Я щось співчутливо буркнув і зачинив за собою двері. Кімната була маленька, чиста та вбого умебльована. В кутку на мотузці сушилися жіночі панчохи та білизна.

Мак-Артур став біля столу, запитально дивлячись на мене.

— То звідки ви?

Я витяг посвідчення детектива і помахав ним йому під носом. І ще до того, як він зміг його роздивитися, сховав у кишеню.

— Я займаюся справою про зникнення вашої доньки, — пояснив. — Надайте мені необхідну допомогу — і я знайду її.

— Звісно ж! — охоче погодився він. — А що ви хочете знати? Тут вже перебувало стільки людей з різними запитаннями... — він у відчаї переплів руки. — Але досі нічого не зроблено!

Я присів обіч столу.

— Як ви гадаєте, що з нею сталося?

— Не знаю, — він намагався вгамувати дрож у руках, але це йому не вдавалося. Ці руки нагадали мені тріпотливі крильця метелика.

— Відколи це сталося, я ні про що не можу думати.

— Чи була вона щаслива вдома? Ну, чи не думаєте ви, що вона могла втекти з дому чи щось таке?

Він безрадно хитнув головою.

— Вона була слухняною дівчинкою. Мала хорошу роботу і чулася щасливою.

— Чи вірите ви в усі ці нісенітниці про серійного вбивцю?

Раптово він сів і затулив обличчя руками.

— Не знаю.

З нього було мало користі.

— Ви, певно, знаєте, що всі ці зникнення будуть використані для того, щоб додати голосів одному з кандидатів на посаду мера? — сказав я якомога терплячіше. — Як ви гадаєте, чи це можливо — підплатити дівчатам, аби вони зникли на якийсь час? Тобто, чи могла би ваша донька піти на таке?

— Все, що трапалося з Люсі, сталося всупереч її волі, — прошепотів він. — Ви ж не думаете, що її вже немає в живих, містере?

Я подумав, що це вельми вірогідно, але не сказав цього вголос. Однак ще до того, як я зміг продовжити, двері різко відчинилися, і на порозі постала огрядна сива жінка. Очі її були налиті кров'ю, повіки опухли.

— Хто це, Томе? — запитала вона, підходячи ближче. Мак-Артур сказав якимось туманно й ніяково:

— Це щодо Люсі.

— Все гаразд, місіс Мак-Артур, — квапливо додав я, — я лише допомагаю з розслідуванням.

Стиснувши губи, вона оглянула мене.

— Ви працюєте на Вулфа!

Чомусь це її схвилювало. Повернувшись до чоловіка, вона сказала:

— Ти, дурню! Навіщо ти його сюди впустив? Це Вулфів шпигун!

Мак-Артур поглянув на неї благально.

— Він хоче допомогти, — пояснив схвилювано. — Нам зараз потрібна будь-чия допомога, Мері.

Вона підійшла до дверей і розчахнула їх.

— Забирайтеся звідси! — звеліла вона мені.

Я хитнув головою.

— Ви мене не зрозуміли, місіс Мак-Артур! — сказав я заспокійливо. — Чим більше людей в цьому задіяні, тим швидше просуватиметься розслідування. Ви хочете знайти доньку, і я можу вам у цьому допомогти. Це не коштуватиме вам ані цента.

— Він правий, Мері! — сказав палко Мак-Артур. — Він лише хоче допомогти!

— Я не прийму допомоги від такого мерзотника, як Вулф! — сказала жінка і вийшла, грюкнувши дверима.

Мак-Артур заломив руки.

— Вам краще піти, — сказав він. — Вона пішла по брата.

Мені було на це начхати — навіть якщо б вона пішла по цілий загін морської піхоти.

— Не хвилюйтеся! — сказав я, навіть не порухавшись. — Але чому вона так ненавидить Вулфа? Чим він заслужив таку нелюбов?

— Його тут ненавидить більшість. Принаймні, всі ті, хто хоч колись працював на нього, — сказав Мак-Артур, з тривогою позираючи на двері. — Все одно ви про це дізнаєтесь.

Жінка й справді повернулася. Разом із кремезним чоловіком років сорока. Він був суворий і самовпевнений.

— Оцей? — запитав він у місіс Мак-Артур.

— Так! — у її голосі прозвучала зловтішна нотка, що розлютила мене.

Чолов'яга підійшов до мене.

— Забирайтеся звідси і тримайтеся від нас подалі, — сказав, тицьнувши пальцем мені в груди. — Нам тут не потрібний Вулфівський шпигун.

Я схопив його за палець і злегка смикнув. Цього я навчився в одного хлопця, котрий деякий час прожив у Китаї.

Завивши від болю, чолов'яга впав на коліна, а я вишкірився.

— Не будь мамієм, — промовив я, допомагаючи йому звестися на ноги. — Ти що, жартів не розумієш?

Він упав на крісло, стогнучи і тримаючись за руку.

Я пішов до дверей.

— Ви всі тут схиблені, — сказав я їм. — Невже ви не розумієте, що втрачаєте час? Я міг би знайти дівчину,

якби ви мені допомогли. Звісно ж, це ваша справа, однак ваша донька зникла ще чотири тижні тому, а досі нічого не з'ясував. Якщо вас це влаштовує, то мені вас шкода. Бо якщо я не знайду її, то, принаймні, відшукаю двох інших. Але тоді, можливо, вже й не буде кого шукати. Добре подумайте над цим. Я зупинився в готелі «Істерн». Якщо вам потрібна буде допомога, то знаєте, де мене знайти. Особисто ж мені байдуже, прийдете ви, чи ні.

Я й на мить не зупинився, щоби поглянути, яке враження справили на них мої слова. Вийшов із кімнати і зачинив за собою двері.

Редакція «Кренвільського вісника» знаходилась на четвертому поверсі старої напіврозваленної будівлі, затиснутої між торговим центром, де продавали товари зі знижками, та аптекою. У маленькому темному холі було брудно, тхнуло тютюном і потом. Ліфт не працював, тож мені довелося йти пішки. Я довго блукав четвертим поверхом, аж поки не помітив на дверях скляну табличку із облупленим написом, зробленим чорною фарбою: «Кренвільський вісник».

Я повернув ручку та увійшов у вузьку кімнатку з двома вікнами, усе вмеблювання якої складали ветхий письмовий стіл, полички з підшивками газет та потертий килимок на підлозі.

Жінка, котра сиділа в кімнатці, відвела погляд від вікна і глянула на мене без особливого інтересу. Мала років сорок і була худа й неохайна. Вигляд у неї був кислий.

— Редактор у себе? — спитав я, піднімаючи капелюха та намагаючись глянути на неї більш приязно, ніж вона на мене.

— А хто його питає? — поцікавилась вона тоном, з якого я зрозумів, що редактора нечасто турбують відвідувачі.

— Мене звати Сп'юек, — відрекомендувався. — І я тут не для того, щоби продати йому якусь дурницю чи просто змарнувати.

Вона відчинила двері в дальньому кінці кімнати, які я спершу й не помітив, і зникла за ними. Я притулився до стіни і запалив сигарету. Вирішив, що як на редакцію газети, це нікчемна місцина. Міська газета має займати більш презентабельне приміщення.

Невдовзі жінка повернулася.

— Містер Діксон може приділити вам кілька хвилин, — я проминув приймальню, посміхнувся жінці й увійшов у сусідню кімнату.

Вона була ще гіршою, ніж приймальня. У кріслі-вертушці сидів немолодий тип у сірому вовняному костюмі — такому заяложеному, що аж вилискував від бруду та старості.

Блідо-сіра лисина вимальовувалась на маківці посеред ріденького сивого волосся. Власник усього цього мав проникливі сіро-зелені очі та гачкуватий ніс, котрий, певно, свого часу багато кого дзьобав.

— Містере Сп'юек? — перепитав він густим баритоном.

Я кивнув.

— Присядьте, містере Сп'юек.

І вказав жирною волохатою рукою на стілець навпроти.

— Завжди радий вітати гостей нашого міста.

Він зробив паузу, дивлячись на мене вичікувально.

— А ви ж, гадаю, наш гість?

Я присів.

— Можна сказати, що так, — підтвердив я, присуваючи стільця до столу. — Але до того, як викладу свою справу, я би хотів вас дещо запитати.

Він поколупався у вусі. Потім витяг пальця, уважно його оглянув і витер об штани.

— Та що завгодно, — відповів він, посміхаючись. Однак його посмішка була фальшивою та доволі кислою і не відбилася в очах.

— Вам же байдуже до того, хто стане мером міста? — випалив я.

Він не очікував такого запитання. Тому швидко прикрив очі повіками і заповз у свій панцир, ніби потривожена черепаха.

— Цікаво, навіщо ви це спитали? — зронив він після хвилинного мовчання.

— Невже ви не можете відверто сказати «так» чи «ні»? — зауважив я, струшуючи попіл на потертий килим.

Він гостро глянув на мене, розмірковуючи.

— Гадаю, що міг би, — сказав обережно. — Але не розумію, чому я повинен обговорювати політичні питання з незнайомцем, містере Сп'юек.

Ми поглянули один на одного.

— Вам не слід сприймати мене як чужинця, — відповів я. — Якщо викладете свої карти на стіл, то ми зможемо бачитися доволі часто.

Він обміркував мою пропозицію і зненацька розсміявся. Сміх його радше нагадував завивання гієни.

— А ви з характером, сер, — зауважив він, витираючи руки промокальним папером. — Справді, чом би вам цього й не сказати? Що ж, дозвольте, як ви кажете, викласти свої карти на стіл. Вибір — між містером Вулфом та містером Старкі — не такий уже й великий; містер Еслінгер був би кращим мером. Але загалом мені не так і важливо, хто стане мером. Я здатний розглядати перебіг виборчої кампанії неупереджено.

— Достатньо відверто, — сказав я, дістаючи своє посвідчення детектива і подаючи йому.

Він роздивлявся його з очевидним інтересом. Розглядав так довго, що за цей час можна було вивчити все напам'ять. Нарешті повернув мені картку.

— Вельми цікавий документ, — зауважив він і знову поколупався пальцем у вусі. — Я відразу здогадався, що ви — детектив із Нью-Йорка.

Я пильно вдивлявся у нього, щоби зауважити, коли нарешті на його обличчі з'явиться загальний ворожий вираз, однак таких змін я не помітив.

— Можливо, ви навіть захочете мені допомогти, — зронив я, ховаючи посвідчення в кишеню.

— Я міг би, — відповів Діксон, постукуючи пальцями по брудному столу. — Але не бачу причини, чому мав би це робити. Я нікому не допомагаю, містере Сп'юек.

Я посміхнувся.

— Можливо, інші просто не потребують вашої допомоги, — сказав я. — А все, що мені потрібно — це трохи інформації про Кренвіль. До того ж я уповноважений за це заплатити.

Він заплющив очі, однак недостатньо швидко, щоб я не встиг помітити в них інтерес та жадібність.

— Дуже цікава пропозиція, — пробурмотів він. — То яка інформація вам потрібна?

— Наскільки я зрозумів, шеф поліції Мейсі хоче, щоби мером став Рубі Старкі. Чи не можете ви мені сказати, чому?

Діксон глибокодумно почухав схожий на дзьоб ніс.

— Я не хотів би висловлювати власну думку, але можу повідомити громадську. Звісно ж, якщо це вам якось допоможе.

— Продовжуйте, — заохотив його я, знаючи, що так чи інакше дізнаюсь і його думку.

— Проблема з Кренвілем полягає в тому, — почав він, — жмакаючи в руках промокашку і дивлячись на мене проникливими, хитрими очицями, — що впродовж останніх двадцяти років усі мери вибиралися з обіцянками «покращення».

І Кренвіль вже такий «покращений», що гроші тут вже не можуть вільно обертатися.

Для того, щоб місто процвітало, людину праці — такого собі містера Спенсера — слід заохочувати, щоб він витрачав свої гроші. Сумним є той факт, що коли не ужити певних заходів, то великих прибутків тут не отримаєш.

— Двадцять років тому Кренвіль мав чотири гральні заклади, іподром, два шикарні нічні клуби і навіть не-

величкий бордель. Люди витрачали зароблені гроші на розваги, і місто процвітало. Тепер усі подібні місця зачинені. Відчуваєте різницю?

Він узяв олівця і почав на ньому малювати куб.

— Мейсі хоче, щоби Старкі став мером, тому що той заохочуватиме всі види розваг, які приносять прибутки. Мейсі мріє знову відкрити гральні заклади, нічні клуби і навіть іподром. А Старкі має великий досвід у цьому і легко би з усім впорався.

Діксон домалював куб і почав долонею катати олівець по столу.

— Мейсі нікудишній поліцейський, але чудовий бізнесмен.

— Якщо Старкі візьме усе тут у свої руки, Кренвіль невдовзі стане містом розпусти, чи не так? — я намагався сказати це якомога байдужіше.

— Вельми вірогідно, містере Сп'юек. Я би навіть сказав, що це цілком ймовірно, — він посміхнувся мені. — Однак прошу вас, не посилайтеся на мене ніде. Я би не хотів, щоби будь-хто знав мою думку з цього приводу... принаймні, зараз.

— А якщо вибори виграє Еслінгер?

— Ну, в Еслінгера інше бачення майбутнього міста. Думаю, при ньому багато що покращиться. Я, звісно ж, не знаю цього достеменно, бо, як для Кренвіля, він занадто лівих поглядів, але дуже щира людина.

— Розкажіть мені про нього докладніше, — попросив я.

Діксон відкинувся у кріслі, зчепивши долоні.

— Так... дозвольте мені подумати... — сказав він, нахмуривши лоба і зосереджено втупившись у стелю. — Він приїхав до Кренвіля тридцять років тому. Якийсь час був помічником у похоронному бюро Морлі. Невдовзі містер Морлі помер, і Еслінгер перебрав усе у свої руки. Завжди був сумлінним, старанним працівником і багато зробив для міста. Його люблять, йому довіряють. Вам він

сподобається, містере Сп'юек, хоча може не сподобатися його дружина.

Тут він поглянув у вікно й хитнув головою.

— Дуже рішуча жінка. Мене завжди цікавило, чому містер Еслінгер із нею одружився, — і додав, притишивши голос: — Вона п'є.

Я щось муркнув.

— У них є син, — продовжував розповідь Діксон. — Чудовий хлопець! Вдався у батька в усьому. Розумний і тямовитий. Вивчає медицину, й гадаю, його чекає блискуче майбутнє.

Діксон знову поколупався у вусі.

— Мати його просто обожноє. Це її єдиний інтерес — окрім пляшки, звичайно!

І він хитнув головою при вигляді маленького шматочка сірки, який йому вдалося видобути з вуха.

— Чи є в нього гроші? — запитав я.

Діксон стис губи.

— В Еслінгера? Це залежить від того, що ви називаєте грошима. В нього невеличкий, але доволі прибутковий бізнес. Люди мруть. Насправді у Кренвілі висока смертність, бо його не можна назвати здоровим містом, — він поглянув на мене з хитрою самовдоволеною посмішкою. — Принаймні, не для всіх він такий.

— Я вже мав нагоду це помітити, — зауважив я, — однак мене не так легко залякати.

Ми глянули один на одного, потім я витяг пачку сигарет «Кемел» і запропонував йому пригоститися.

— Як ви гадаєте: що сталося зі зниклими дівчатами? — запитав я, запалюючи сигарету.

— Те, що я думаю, і те, що друкую в газеті — різні речі, — промовив він обережно. — В мене працює один молодик, котрий висвітлює місцеві новини. Він любить сенсації. Саме він і переконав мене, що версія про серійного вбивцю збільшить тираж газети.